

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2Pc/9/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8525200623
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2025:8525200623.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci navrhovateľa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, XXXXX D., proti osobe, ktorá je oprávnená na príjem výživného: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XX, XXX XX D. A., v konaní o zrušení a zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti súd z a m i e t a.

II. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/79/2021 zo dňa 09.08.2022 v I. 3. výroku v časti výživného tak, že výživné zo strany A. B. nar. XX.XX.XXXX sa z v y š u j e pre E. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 230,- eur mesačne na sumu 270,- eur mesačne, ktoré výživné je A. B. povinný platiť vždy do 15-tého dňa toho - ktorého mesiaca vopred, k rukám E. B., počnúc dňom 1.9.2025.

III. Dlžné výživné za obdobie od 01.09.2025 do 28.10.2025 vo výške 80,- eur je otec p o v i n n ý zaplatiť do 15.11.2025.

IV. V prevyšujúcej časti súd návrh na zvýšenie výživného osoby oprávnenej na príjem výživného z a m i e t a.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec E. B. ďalej len navrhovateľ) sa návrhom doručeným súdu dňa 03.06.2025 dožadoval zrušenie jeho vyživovacej povinnosti voči dcére (osobe oprávnenej na príjem výživného) dňom ukončenia štúdia. Návrh odôvodnil tým, že dcéra dosiahla plnoletosť dňa 24.08.2024 a dňa 28.05.2025 ukončila stredoškolské štúdium. Na základe ukončenia štúdia a z toho vyplývajúcej schopnosti samostatne sa živiť, pominul dôvod trvania vyživovacej povinnosti podľa § 62 a násl. Zákona č. 36/2005 Z.z. K návrhu pripojil rozsudok sp. zn. 2P/79/2021 zo dňa 09.08.2022, s doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti a potvrdenie o ukončení štúdia na strednej škole.

2. Oprávnená na príjem výživného v písomnom vyjadrení k návrhu doručenom súdu dňa 23.06.2025 uviedla, že s návrhom nesúhlasí nakoľko je naďalej nezaopatreným dieťaťom v zmysle § 62 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, keďže dňa 19.06.2025 uzatvorila zmluvu o štúdiu na súkromnej vysokej škole Newton Univerzity a.s. so sídlom 5. května 1640/65, Praha, kde bude študovať v dennej forme počnúc zápisom odo dňa 01.09.2025. Súčasne navrhla zvýšiť výživné na sumu 380,- eur mesačne. K vyjadreniu pripojila Zmluvu o vysokoškolskom bakalárskom štúdiu z 19.06.2025.

3. Navrhovateľ v replike k vyjadreniu osoby, ktorá je oprávnená na príjem výživného zotrval na svojom návrhu na zrušenie výživného, nesúhlasil s jeho zvýšením. Uviedol, že dcéra má možnosť študovať vybraný odbor aj na verejnej vysokej škole bezplatne, napriek tomu sa rozhodla študovať na súkromnej vysokej škole s čím on nesúhlasí. Poukázal na netypický prijímací proces na tejto škole, ktorý spočíva len v podpísaní záväznej zmluvy. Takýto spôsob považuje za formálny spôsob prijímania študentov, ktorý nezaručuje kvalitu výberu ani štúdia. Ďalej poukázal na svoju aktuálnu rodinnú a finančnú situáciu, na skutočnosť, že matka E. si dlhodobo neplní vyživovaciu povinnosť k dcére G., ktorá je zverená do jeho starostlivosti. K replike pripojil Potvrdenie exekútora o stave exekučného konania vo vzťahu k dcére G., komunikáciu s dcérou cez sociálne siete, Cesta s cieľom Newton University, potvrdenie o nemocenských dávkach vyplatených Sociálnou poisťovňou za obdobie od 01.01.2025 do 31.07.2025.

4. Osoba oprávnená na príjem výživného v písomnom podaní doručenom súdu dňa 11.09.2025 opísala vzťah s otcom, k nákladom ktoré má v súvislosti so štúdiom uviedla, že školné za prvý rok štúdia činí sumu 2 853,- eur, nájom za ubytovanie 388,- eur mesačne a navrhla zvýšiť výživné na sumu 450,- eur od 01.09.2025. K pomerom matky uviedla, že je dobrovoľne nezamestnaná, živnosť zrušila 26.06.2024, hľadá si prácu v zahraničí, momentálne žije z ušetrených peňazí a s pomocou rodiny. Ďalej zdôraznila, že má 19 rokov má právo rozhodovať o svojom štúdiu bez súhlasu rodičov, otec nemá právo jej zakázať študovať ani na súkromnej škole, ani na štátnej vysokej škole. V závere poukázala na znenie ustanovenia § 62 Zákona o rodine. K podaniu pripojila Nájomnú zmluvu, doklady preukazujúce úhradu splátky školného, doklad o úhrade dane z nehnuteľností, miestnych poplatkov za komunálny odpad, rozsudok sp. zn. 2P/79/2021, oznámenie o výške platieb za dodávku elektrickej energie a zemného plynu, výšku poplatku za internet a TV a predpis zálohovej úhrady za užívanie bytu, potvrdenie o ukončení podnikania matkou, maturitné vysvedčenie.

5. Na pojednávaní obaja účastníci zotrvali na svojich písomných podaniach. Navrhovateľ doplnil, že dôvodom pre ktoré by mu súd mal vyživovaciu povinnosť k dcére zrušiť je jednak skutočnosť, že má ešte ďalšie dve vyživovacie povinnosti k dcére G. a synovi H., jednak z dôvodu neustále sa zvyšujúcich životných nákladov, ako aj z dôvodu, že matka E. už dva roky neplatí výživné pre G.. Navrhovateľ priznal, že v súčasnosti dcéra E. študuje na prvej vysokej škole, že so štúdiom na tejto súkromnej škole nesúhlasí, zdôraznil, že v štúdiu jej nebráni, ale platiť jej ho nechce. Ďalej opísal svoje osobné, majetkové a zárobkové pomery v závere zdôraznil, že pokiaľ by dcére prispieval na výživu ohrozilo by to jeho terajšiu domácnosť, hrozili by mu exekúcie.

6. Oprávnená na príjem výživného, E. B., na pojednávaní uviedla, že aktuálne študuje na vysokej škole, je jedno či je to škola štátna alebo súkromná, študuje v Prahe, chcela ísť spolu s priateľom do väčšieho mesta. Svoje náklady na štúdium špecifikovala ako školné, ktoré platí štvrtročne vo výške 775,- eur, bývanie 390,- eur mesačne a bežné výdaje ako strava, ošatenie, kozmetika a podobne. Taktiež uviedla, že mama je asi dva roky dobrovoľne nezamestnaná, žije z úspor. Mama býva v Starej Ľubovni v byte ktorý nadobudla v rámci vypriadania BSM, kto platí hypotéku za daný byt nevedela.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov a oboznámením sa s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2P/9/2021 na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

7. Navrhovateľ je otcom osoby oprávnenej na príjem výživného, E. B.. Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/79/2021 zo dňa 09.08.2022 bolo naposledy rozhodnuté o rozsahu vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči osobe oprávnenej na príjem výživného a to v sume 230,- eur mesačne. V tom čase navrhovateľ bol zamestnancom spoločnosti 4your life s.r.o., kde bol jediným spoločníkom a konateľom, jeho mesačný príjem sa pohyboval v rozpätí od 1 200,- do 1 300,- eur mesačne, bol ženatý, mal ešte dve vyživovacie povinnosti, býval v Stupave v 3-izbovom byte. Splácal 3 hypotéky (dve v Starej Ľubovni a jednu s manželkou v Stupave). Mal bežné výdaje, manželka bola na materskej dovolenke. Mal zverenú do svojej starostlivosti sestru osoby oprávnenej na príjem výživného, G.. V období od 08.01.2025 do 06.07.2025 poberal materské dávky v priemernej výške 1 614,- eur mesačne. Je naďalej zamestnancom spoločnosti 4 your life s.r.o. s vymeriavacím základom 2 200,- eur (lustrácia SP), jeho čistým mesačným príjmom je cca 1 600,- eur. Naďalej má ešte dve vyživovacie povinnosti, pričom na dcéru G., podľa jeho tvrdenia matka výživné neplatí. Býva tam kde v čase poslednej úpravy výživného. Náklady na chod domácnosti vyčíslil celkovou sumou 3 013,- eur (naďalej spláca tri úvery –

dom 145,- eur, byt Stará Ľubovňa 308,- eur a byt Stupava 825,- eur). Je zdravý, jeho manželka dosahuje príjem cca 1 400,- eur mesačne.

8. Osoba oprávnená na príjem výživného, E. B., v čase poslednej úpravy výživného bola žiačkou X. ročníka Obchodnej akadémie v Košiciach, náklady na jej starostlivosť podľa vyčíslenia matky boli v sume 410,- eur mesačne. Od 01.09.2025 je študentkou X. ročníka Vysoké školy Newton, a.s. so sídlom Praha, v súvislosti so štúdiom má náklady na školné 2 816,90 eur ročne a bývanie 390,- eur mesačne. Okrem toho má bežné výdaje na stravu, ošatenie, hygienu kozmetiku a podobne. Je zdravá.

9. Matka osoby oprávnenej na príjem výživného v čase poslednej úpravy výživného bola držiteľkou živnostenského oprávnenia, jej mesačný príjem sa pohyboval v rozpätí od 1 000 ,- do 1 500,- eur. Bývala v byte, ktorý patril do BSM na splácaní hypotéky na tomto byte sa nepodieľala. K 26.06.2024 má ukončené podnikanie, podľa tvrdenia osoby oprávnenej na príjem výživného je dobrovoľne nezamestnaná, žije z úspor. Býva v byte, ktorý nadobudla v rámci vyporiadania BSM, pričom hypotekárny úver na tomto byte hradí navrhovateľ. Má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k dcére G., ktorú si podľa tvrdenia navrhovateľa neplní.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

10. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine v platnom znení (ďalej len ZoR) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zák. č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom.

14. Podľa § 4 ods. 1 písm. b) citovaného zákona sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona je štúdium, ktoré sa uskutočňuje na vysokej škole dennou formou.

15. Podľa § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové rizika, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 75 ods. 2 ZoR výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

19. Podľa § 77 ods. 1 ZoR právo na výživné sa nepremiľčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

21. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 215 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) súd rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu.

23. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta C.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Právne posúdenie vecí:

24. Predmetom konania je návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti a návrh oprávnenej na príjem výživného na zvýšenie výživného na sumu 450,- eur mesačne od 01.09.2025.

25. V zmysle citovaných zákonných ustanovení vyživovacia povinnosť trvá do času, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Vyživovacou povinnosťou je potrebné vo všeobecnosti rozumieť povinnosť vyplývajúcu priamo zo zákona taxatívne určených subjektov (povinných osôb) zabezpečovať a uspokojovať bežné existenčné potreby iných osôb, spravidla členov rodiny (oprávnené osoby). Výživné možno charakterizovať ako súhrn zákonom upravených práv a povinností oprávnených osôb pri zabezpečovaní úhrady ich odôvodnených osobných materiálnych a nemateriálnych potrieb. V prípade vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ide o zákonnú povinnosť, ktorá zaťažuje oboch rodičov, teda matku i otca dieťaťa. Uvedené je možno vyvodiť i z medzinárodných dokumentov, najmä Dohovoru o právach dieťaťa, kde je právo dieťaťa na výživné premietnuté vo viacerých článkoch ako v práve dieťaťa na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, sociálny a mravný rozvoj, ako i zo zodpovednosti rodičov, resp. iných povinných osôb starajúcich sa o dieťa zabezpečiť mu základné životné podmienky nevyhnutné pre jeho ďalší rozvoj. Predmetná vyživovacia povinnosť je súčasťou rodičovských práv a povinností (pozri § 28 ZoR) a vzniká narodením dieťaťa a zaniká jeho schopnosťou sa samostatne živiť, samostatne si uspokojovať svoje životné potreby, teda nie plnoletosťou, ako sa mnohí povinní mylne domnievajú. Vyživovacia povinnosť trvá i počas prípravy dieťaťa na jeho budúce povolanie. Zákon o rodine výslovne nestanovuje, čo treba považovať za prípravu na budúce povolanie, preto možno pri výklade tohto pojmu analogicky vychádzať aj z citovaného zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa, ktorý za sústavnú prípravu na budúce povolanie považujú štúdium na vysokej škole dennou formou.

26. Zároveň je nutné uviesť, že zákonná vyživovacia povinnosť nezaniká iba z dôvodu ukončenia štúdia, ak na to nie sú splnené ďalšie zákonné predpoklady. Ak teda dieťa študuje a riadne v tomto štúdiu pokračuje až do jeho dokončenia, na povinnosti platiť výživné nič nemení ani skutočnosť, ak dieťa štúdium prerušilo, napr. z dôvodu nevydarenej skúšky, prípadne ak túto urobilo až na ďalší pokus, medzi čo možno zaradiť aj zrušenie študijného odboru, ktoré dieťa študovalo, keďže sa tak stalo z objektívnych dôvodov, ktoré dieťa nemohlo ovplyvniť. Uvedené platí i pre dobu štúdia nasledujúcu po primeranej praxi, kedy bolo dieťa zárobkovo činné.

27. Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Z výsledkov vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že osoba oprávnená na príjem výživného – dcéra navrhovateľa, E. B., sa pripravuje na výkon budúceho povolania – dennou formou štúdia na Vysokej škole Newton, a.s., čím vyživovacia povinnosť otca k dcére naďalej trvá. Oprávnená na príjem výživného nastúpila na štúdium na vysokej škole bezprostrednej po ukončení strednej školy, ide u nej o štúdium na prvej vysokej škole. Právne irelevantné je vyjadrenie navrhovateľa, že so štúdiom na danej škole nesúhlasí, resp. nemá nič proti tomu, ale financovať ho nechce. Keďže dcéra študuje, čím sa pripravuje na výkon budúceho povolania, jeho vyživovacia povinnosť v zmysle citovaných zákonných ustanovení naďalej trvá.

28. Z uvedeného dôvodu, keďže oprávnená na príjem výživného sa sústavne pripravuje na výkon budúceho povolania štúdiom na vysokej škole dennou formou, súd I. výrokom návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

29. Ďalej sa súd zaoberal návrhom na osoby oprávnenej na príjem výživného, na zvýšenie výživného na sumu 450,- eur mesačne od 01.09.2025.

30. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a pod.. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči ich dieťaťu, je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti (resp. pri rozhodovaní o zmene výšky už určeného výživného má súd vychádzať jednak zo všeobecného hľadiska, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa, a zároveň vychádza aj z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvoma kritériami, t.j. medzi odôvodnenými potrebami dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni na akej žijú jeho rodičia. Odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale zároveň sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, vo vyššej miere zmierňujúce zdravotný handicap a pod. Rozsah odôvodnených potrieb osoby odkázanej na výživné, je teda súčasne závislý od reálnych schopností a možností osôb povinných poskytovať výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a podobne.

31. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť (znižovať resp. zvyšovať výživné pre dieťa) je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku.

32. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Na strane povinného môže byť takou zmenou strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napríklad nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb u školopovinných detí zväčša prechod na iný stupeň školskej dochádzky, zmena majetkových pomerov. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. V ustanovení § 78 ods. 3 Zákona o rodine je zakotvená tzv. valorizačná klauzula, v zmysle ktorej je potrebné zohľadniť aj zmenu výšky životných nákladov napríklad z cien spotrebného koša, miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Vývoj životných nákladov je pritom objektívna okolnosť, ktorá by aj sama osebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Valorizačná klauzula sa môže uplatniť buď samostatne ako objektívny dôvod na zmenu rozhodnutia alebo spolu s inými dôvodmi.

33. Navrhovateľka odôvodňuje potrebu zvýšenia výživného nástupov na vysokú školu. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od poslednej úpravy výživného, t.j. od augusta 2022, došlo k takej zmene pomerov, predovšetkým na strane osoby oprávnenej na príjem výživného, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného.

34. Od poslednej úpravy výživného uplynuli 3 roky, osoba oprávnená na príjem výživného dospela, nastúpila na vysokú školu, s čím sú nepochybne spojené vyššie náklady ako v čase keď bola študentkou strednej školy. Na druhej strane osoba oprávnená na príjem výživné si vybrala štúdiom na súkromnej vysokej škole vo veľkom meste, v zahraničí, kde len školné predstavuje sumu 2 816,90 eur

ročne a za ubytovanie má platiť cca 390,- eur mesačne. Je pravdou tvrdenie osoby oprávnenej na príjem výživného, že je plnoletá, rodičia nie sú jej zákonní zástupcovia a nepotrebuje ich súhlas na štúdium na škole ktorú si vybrala. Na druhej strane súd musí prihliadať pri oprávnenom na jeho odôvodnené potreby. Dôvody oprávnenej na príjem výživného, ktoré uviedla na pojednávaní (štúdium vo veľkom meste s priateľom) nenapĺňa v celom rozsahu dané kritérium odôvodnených potrieb. Podľa názoru súdu pokiaľ by osobe oprávnenej na príjem výživného išlo len o štúdium konkrétneho študijného odboru, vedela by si nájsť školu aj na území Slovenska, ktorá by nebola tak finančne náročná.

35. Otec osoby oprávnenej na príjem výživného pracuje u rovnakého zamestnávateľa, od času poslednej úpravy výživného sa mu zvýšil príjem o cca 300,- – 400,- eur mesačne, aktuálne jeho čistý mesačný príjem sa pohybuje cca 1 600,- eur. Býva tam kde v čase predchádzajúcej úpravy výživného, s rovnakým počtom vyživovacích povinností. Výdavky či iné náklady nie je samo o sebe možné z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti zohľadňovať, nakoľko výživné má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodičov. Plnenie vyživovacej povinnosti je prvoradou zákonnou povinnosťou rodičov, rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené.

36. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu o pomeroch účastníkov konania a ich dôsledným porovnaním s pomermi v čase predchádzajúcej úpravy výživného, t.j. august 2022, vyplýva taká zmena pomerov, ktorá odôvodňovala zvýšenie výživného z doterajšej sumy 230,- eur mesačne na sumu 270,- eur mesačne.

37. Suma 270,- eur mesačne podľa názoru súdu zodpovedá odôvodneným potrebám osoby oprávnenej na príjem výživné ako aj schopnostiam a možnostiam jej otca (príjem 1 600 eur a ešte dve vyživovacie povinnosti), pričom suma 270,- eur zodpovedá cca 17 % z príjmu povinného. Pre účely kvantifikácie výživného súd použil vo svojej rozhodovacej činnosti materiál Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z roku 2024, tzv. tabuľkové výživné je totižto prostriedkom štandardizácie rozhodovacej činnosti súdov, vždy však len s odporúčacím charakterom. Jeho vytvorenie je vo svojej podstate analýzou rozhodovacej činnosti v obdobných skutkových okolnostiach, zároveň nahrádza aktivitu, ktorý by inak musel vykonať súd, aby nastolil princíp právnej istoty a zabezpečil vo svojej rozhodovacej činnosti, že v skutkovo obdobných veciach nebude rozhodované rozdielne. V zmysle tohto tabuľkového výživného sa vypočítava výživné z čistého príjmu rodiča, ktorý je zároveň kvantifikačných vyjadrením jeho možností, schopností a majetkových pomerov. Jednotlivé vekové kategórie detí dostatočne zohľadňujú fyzický vývin dieťaťa aj prechod v rámci stupňov školskej dochádzky. Zohľadňuje počet vyživovacích povinností rodiča a zohľadňuje mieru starostlivosti o dieťa a styk s dieťaťom. Materiál je doporučený na prípady maximálne 4 vyživovacích povinností rodičov, je preto poučiteľný na daný prípad. Aplikácia tabuľkového výživného do určitej miery zovšeobecňuje právne veci určovania výživného a zároveň nastoľuje v rozhodovacej činnosti právnu istotu. Za jeho výhodu považuje súd kategorizáciu detí podľa veku, pričom jednotlivé vekové kategórie dostatočne zohľadňujú fyzický aj spoločenský vývin dieťaťa, tiež prechod v rámci stupňov školskej dochádzky. V prípade určenia výživného pre dieťa vo veku 19 a viac rokov, pri zohľadnení skutočností, že otec má vyživovaciu povinnosť ešte k dvom maloletým deťom by sa výška jeho vyživovacej povinnosti mala pohybovať okolo 17 % z jeho čistého príjmu. Čistý príjem otca súd ustálil sumou 1 600,- eur mesačne, ktorý zodpovedá jeho možnostiam uplatnenia sa na pracovnom trhu. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že je povinnosťou otca, aby hľadal všetky možnosti, svoje rezervy, tak aby svojmu dieťaťu poskytol stanovený rozsah vyživovacej povinnosti (270,- eur mesačne).

38. Vzhľadom na uvedené súd zmenil pôvodné rozhodnutie, výživné oprávnenej zo strany povinného zvýšil na sumu 270,- eur mesačne (o 40,- eur mesačne). Počiatok zvýšenia vyživovacej povinnosti pre navrhovateľa súd určil odo dňa 01.09.2025, podľa návrhu osoby oprávnenej na príjem výživného. Nad sumu 270,- eur mesačne súd IV. výrokom návrh osoby oprávnenej na príjem výživného ako nedôvodný zamietol.

39. Súd zároveň zaviazal navrhovateľa zaplatiť navrhovateľovi dlžné výživné za obdobie od 01.09.2025 do dňa rozhodnutia súdu t.j. 28.10.2025 (za dva mesiace po 40,- eur) do 15.11.2025, teda spolu s najbližšou splátkou bežného výživného.

40. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazaním pohľadávky, predajom hnutel'ných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.